خبر

مرخصی اجباری به کارگران «تولی‌پرس» و «بسته‌بندی البرز»

● **ایلنا:** منابع کارگری در قزوین می‌گویند، ۵۸۰ کارگر دو کارخانه «تولی‌پرس» و «بسته‌بندی البرز» که تحت مسئولیت کارفرمای واحد در محوطه‌ای واقع در شهر صنعتی البرز قزوین مشغول به کارند، از روز پنجم تا ۱۹ فروردین به مرخصی اجباری فرستاده شده‌اند. به گفته یکی از این کارگران، او و همکارانش از یک روز مانده به شروع سال جاری مطلع شدند اولین روز کاری آنها در سال ۹۶ از روز چهاردهم فروردین آغاز خواهد شد، اما وقتی به محل کارشان مراجعه می‌کنند، متوجه می‌شوند تعطیلی آنها تا روز ۱۹ فروردین تمدید شده است.وی با بیان اینکه هنوز علت این مرخصی اجباری ۱۰روزه مشخص نیست؛ افزود: اما ظاهرا کارفرمای مشترک قصد دارد تا این مدت را از مزایای شغلی آنها کسر کند. وی در ادامه درباره وضعیت دستمزد و بیمه کارگران گفت: در زمینه دریافت دستمزد مشکلی نداریم، اما بیمه کارگران این دو کارخانه در سال گذشته حدود پنج ماه به تأمین اجتماعی پرداخت نشده است.

مخالفت دولت با پیشنهاد وزیر صنعت

● **تسنیم:** عضو کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی با بیان اینکه دولت درخواست افزایش تعرفه برای لیست ۸۰۰ قلم کالا را که از سوی وزیر صنعت ارائه شده بود نپذیرفته، گفت: افزایش تعرفه یکی از مهم‌ترین مسیرها برای حمایت از تولید داخلی است.عبدالرضا مصری، با بیان اینکه برای رونق تولید داخلی و در نهایت افزایش اشتغال بایستی با روند واردات کالاهایی که مشابه داخلی دارند مقابله شود، تأکید کرد: موضوعاتی مثل اختلاف ۲۳درصدی نرخ سود وام بانکی، حق بیمه‌های سنگین داخلی، زمان بالای ترخیص کالا از گمرکات، بهره‌مندی از جوایز صادراتی ۱۴درصدی و همچنین تشریفات پرشمار واردات و صادرات، از جمله شرایط نامتوازن رقابت تولیدکننده داخلی و خارجی است. مصری ادامه داد، وقتی که تولیدکننده داخلی اقدام به اخذ تسهیلات می‌کند، بایستی ۲۵ درصد سود بدهد اما تولیدکننده خارجی بهره دودرصدی پرداخت می‌کند که همین‌جا تولیدکننده خارجی ۲۳ بر صفر از تولیدکننده داخلی جلو افتاده است، این موضوع نکته ساده‌ای نیست که بتوان به‌راحتی از آن عبور کرد.

عکس: آیدین رهبر

راغفر در گفت‌وگو با «شرق» وضعیت بودجه خانوار را بررسی کرد

جیب مردم در سال ۹۶

شرق: «واقعیت این است که شاخص‌ها یا نشانه‌هایی که ما از اقتصاد ایران داریم، حکایت از بهبود شرایط زندگی مردم ندارد. خب؛ ما نه تغییر جدی‌ای در بینشی که بر سیاست‌گذاری‌ها و جهت‌گیری‌های اقتصادی دولت حاکم است، می‌بینیم و نه تغییری در ساختار قدرت و گروه‌هایی که از بخش‌های مختلف اقتصاد منتفع می‌شوند. اینها از ظرفیت‌هایی استفاده می‌کنند و انحصارهایی دارند که اینها یکی از دلایل ناکامی اقتصادی در کشور بوده و است. بنابراین ما هیچ تغییری در جهت‌گیری‌های این دسته از فعالیت‌ها نمی‌بینیم؛ با وجود تأکیدهایی که شده است، چشم‌اندازی که نشان بدهد نهادهای متولی که باید عزم جدی برای مقابله با این دست مسائل داشته باشند، دیده نمی‌شود. بنابراین بعید است امسال تفاوت چندانی با سال‌های پیش داشته باشد». اینها را حسین راغفر، استاد اقتصاد دانشگاه الزهرا به «شرق» می‌گوید؛ با او درباره ابعاد رشد حداقل دستمزد و رابطه آن با زندگی مردم گفت‌وگو کرده‌ایم.

نوروز تمام شد و درست پیش از نوروز حداقل دستمزد سال ۱۳۹۶ تعیین شد. پرسش این است که با توجه به هزینه‌ها و درآمدها، مردم می‌توانستند از پس هزینه‌ها و مخارج نوروز برآیند یا خیر؟ و آیا افزایش ۱۴.۵ درصدی حداقل دستمزد، می‌تواند وضعیت معیشت مردم را بهبود ببخشد؟

به گمان من باید این پرسش را کمی ریزتر و دقیق‌تر کرد. نکته این است که باید به این پرسش پاسخ داده شود که منظور از «مردم» چه کسانی است؛ چراکه مردم در طیف‌های گوناگون و متفاوتی قرار می‌گیرند و به گمان من جمعیت کمی از این شرایط منتفع شده‌اند؛ ولو اینکه انتفاع آنها در شرایط کنونی و به‌دلیل رکود به اندازه گذشته نبوده باشد؛ به‌هرحال وضع آنها روشن است و جمعیت بزرگی از جامعه وضعیت آسیب‌پذیری دارند. البته تاکنون هم اینها آسیب خورده‌اند. بین همین جمعیت بزرگ هم یک گروه غالب وجود دارد که گروه‌های با درآمد متوسط رو به پایین و پایین هستند. اینها بیش از هر گروه دیگری آسیب خورده‌اند و مقابل تورمی که وجود دارد، شکست‌پذیر هستند. درواقع تورم یک شاخص میانگین است و بنابراین زمانی که گفته می‌شود نرخ تورم هشت درصد است، به این معناست که قیمت میانگین کالاها هشت درصد افزایش پیدا کرده است. باید تأکید شود که گروه‌های مختلف، سبدهای کالایی مصرفی متفاوتی دارند؛ پس سبد تورم بین گروه‌های مختلف خانوارها ثابت است؛ از همین‌رو معمولا تورم گروه‌های پایین درآمدی که با اقلامی مواجه هستند که رشد بیشتری نسبت به میانگین قیمت‌ها دارند، آسیب بیشتری می‌بینند. پس این افزایش ۱۴.۵درصدی حداقل دستمزد، درعمل کسری درآمدی آنها را نسبت به سال گذشته تأمین نمی‌کند. اینها بیشتر گروه‌های پایین درآمدی مانند طبقات کارگری هستند؛ گروه‌هایی که با حداقل دستمزد کار می‌کنند و نوعا مشاغل غیررسمی دارند. افزایش درآمد اینها احتمالا کمتر از این ارقام هم خواهد شد؛ اما هزینه‌های زندگی‌شان با سرعت بیشتری افزایش پیدا می‌کند. براین‌اساس به گمان من این افزایش حقوق‌ها در عمل برای بخش درخورتوجهی از جامعه، کافی و پاسخ‌گوی نرخ تورم نیست.

بخشی از پرسش من هم مربوط به رابطه درآمدها و هزینه‌های نوروز بود.

طبیعتا در دوره‌هایی هزینه زندگی خانوارها به شکل درخورتوجهی نسبت به زمان‌های دیگر در سال افزایش پیدا می‌کنند که یکی از آن دوره‌ها نوروز است یا مثلا اواخر تابستان و پیش از شروع مدارس یا پیش از ماه رمضان. در این زمان‌ها هزینه‌های زندگی خانوارها به شکل چشمگیری افزایش پیدا می‌کند؛ بنابراین به شکل طبیعی باید انتظار داشت در چنین شرایطی، نبود تعادل بین تقاضای خانوارهای کم‌درآمد و درآمدهایشان بیشتر شود. امسال هم مستثنا نبود.

شما با همین وضعیت درآمد و هزینه، چه چشم‌اندازی برای معیشت مردم در سال ۱۳۹۶ پیش‌بینی می‌کنید؟

البته در آغاز سال نو هستیم و پاسخ به این پرسش کمی ناامیدانه است. واقعیت این است که شاخص‌ها یا نشانه‌هایی که ما از اقتصاد ایران داریم، حکایت از بهبود شرایط زندگی مردم ندارد. خب؛ ما نه تغییر جدی‌ای در بینشی که بر سیاست‌گذاری‌ها و جهت‌گیری‌های اقتصادی دولت حاکم است، می‌بینیم و نه تغییری در ساختار قدرت و گروه‌هایی که از بخش‌های مختلف اقتصاد منتفع می‌شوند. اینها از ظرفیت‌هایی استفاده می‌کنند و انحصارهایی دارند که از دلایل ناکامی اقتصادی در کشور بوده و هست؛ بنابراین ما هیچ تغییری در جهت‌گیری‌های این دسته از فعالیت‌ها نمی‌بینیم. با وجود تأکیدهایی که شده است، چشم‌اندازی که نشان بدهد نهادهای متولی که باید عزم جدی برای مقابله با این دست مسائل داشته باشند، دیده نمی‌شود؛ بنابراین بعید است امسال تفاوت چندانی با سال‌های پیش داشته باشد؛ مگر اینکه این موضوع به شکل یک عزم جدی سیاسی تلقی شود و خودش را در سیاست‌ها و روش‌های عملکردی نهادهای متولی نشان دهد. بعد آن موضوع می‌تواند روی انگیزه‌ها و ترجیح‌های سرمایه‌گذاری در داخل، اثرگذار و امیدوارکننده باشد. برای آنکه فضای اقتصاد کشور به سوی یک اقتصاد رقابتی‌تر پیش رود، باید فرصت‌ها به نحو عادلانه‌تری توزیع شود و در چنین شرایطی می‌توان انتظار داشت حجم سرمایه‌گذاری‌ها در داخل افزایش پیدا کند. موتور محرکه اشتغال یعنی تولید هم به اصطلاح تحرک بیشتری به خود بگیرد؛ سپس به‌تدریج شاهد رشد اشتغال، رشد درآمدها و کاهش فاصله طبقاتی در کشور باشیم. منتها متأسفانه شواهدی برای این نوع روش و رفتار وجود ندارد.

به گمان شما این افزایش ۱۴.۵درصدی حقوق در شرایط فعلی اجراشدنی است؟ یعنی با توجه به موقعیت کنونی اجرائی‌کردن آن برای دولت امکان‌پذیر است یا خیر؟

این البته یک بارِ جدید بر دوش دولت است؛ اما یکی از اقدام‌هایی که دولت باید انجام می‌داد و نداده، کاهش هزینه‌های بخش‌های دیگر است؛ بخش‌هایی مانند کاهش هزینه‌های پرداخت یارانه‌های نقدی. این موضوع درخور توجهی است که قاعدتا اگر به نحو مناسبی توزیع می‌شد، می‌توانست بخش زیادی از هزینه‌های دولت را کاهش دهد و منابعش مصروف بخش‌های دیگر شود. به گمان من دولت قادر است چنین کاری انجام دهد. تأمین ۱۴.۵ درصد افزایش حقوق کارکنان دولت اگرچه بار مالی زیادی بر دوش دولت می‌گذارد؛ اما دولت ظرفیت‌های متعددی برای تأمین این منابع دارد. البته این هم مشروط به این است که این نظام مالیه عمومی و تأمین هزینه‌های بخش عمومی با کاهش هزینه‌های خود دولت در بخش‌های دیگر مواجه باشد.

جدای از اینکه در دوره‌ای حداقل افزایش دستمزد متناسب با تورم پیش نرفته است، افزایش ۱۴.۵ درصدی حقوق برای سال ۱۳۹۶ را چطور ارزیابی می‌کنید؟ یعنی با توجه به شاخص‌های اقتصادی که ایران در سال ۱۳۹۵ به‌خود دید، این ۱۴.۵ درصد می‌تواند عدد مناسبی باشد؟

دقت کنید که سهم دستمزد در کل تولید ناخالص داخلی کشور، سهم کمی است و به‌ویژه در بخش تولید صنعتی، سهم بسیار ناچیزی دارد. سهم سرمایه بخش درخور توجهی از محصول اجتماعی و ملی را به خود اختصاص می‌دهد. در نتیجه سهم نیروی انسانی و کار بخش چندان قابل توجهی نیست. ازاین‌رو افزایش ۱۴.۵ درصدی دستمزد، گرچه خودش انتظارهای بخش مولد را تحت تأثیر قرار می‌دهد؛ اما بیش از آن عوامل دیگری هستند که بر عملکرد یا هزینه‌های بخش تولید اثر می‌گذارند؛ مهم‌ترین آنها سهم سرمایه است. این البته معلول عوامل متعددی از جمله نرخ بهره‌ای است که بانک‌ها برای تسهیلات و اعتباراتشان اعمال می‌کنند یا منابع بزرگی است که داخل نظام بانکی و روی فعالیت‌هایی مانند مستغلات و مسکن قفل شده و عرضه منابع و تسهیلات را در دسترس قرار داده و این هم هزینه‌های دسترسی به اعتبارات را افزایش داده است. این سبب می‌شود توزیع محصول اجتماعی یا درآمد ملی بسیار به زیان بخش نیروی کار تمام شود؛ بنابراین افزایش ۱۴.۵ درصدی حداقل دستمزد، هزینه‌ها را به میزان درخور توجهی افزایش نمی‌دهد. اگر ما بتوانیم هزینه‌های مربوط به سرمایه را کاهش دهیم، این می‌تواند کمکی برای انگیزه‌های نیروی کار در کشور باشد که مسئله نیروی کار و دستمزدهای نازل یکی از موانع اصلی توسعه اقتصادی در کشور است که باید به‌راستی به شکل مستقل به آن پرداخته شود.

گذر

با حضور رئیس جمهور صورت گرفت

افتتاح خط تولید سمند در سمنان

● **ایکوپرس:** خط تولید سمند در سمنان با تلاش مهندسان گروه صنعتی ایران‌خودرو و سرمایه‌گذاری بخش خصوصی، در سال اقتصاد مقاومتی؛ تولید و اشتغال با حضور دکتر حسن روحانی، رئیس‌جمهوری به بهره‌برداری رسید. خط تولید سمند در سمنان صبح امروز با حضور رئیس‌جمهور، وزیر صنعت، معدن و تجارت، مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خودرو و جمعی از مقامات کشوری و استانی به بهره‌برداری رسید. صنایع اتومبیل‌سازی فردا، متعلق به بخش خصوصی است و در قراردادی با گروه صنعتی ایران‌خودرو شش هزار دستگاه سمند تولید خواهد کرد. این واحد تولیدی با سرمایه‌گذاری بیش از هزارمیلیاردریالی بخش خصوصی با همکاری گروه صنعتی ایران‌خودرو در دو بخش «خدمات فنی-مهندسی» و «سفارش کار» فعال و وارد چرخه اقتصادی، تولیدی و اشتغال کشور شد. با بهره‌برداری از خط تولید سمند، ۱۵۰ نفر به صورت مستقیم مشغول به کار خواهند شد، علاوه‌برآن، آغاز به کار این خط تولید خودرو، باعث اشتغال‌زایی غیرمستقیم در بخش خدمات و رونق اقتصادی در منطقه سمنان خواهد شد. این خط تولید خودرو در فاز نخست روزانه ۲۰ دستگاه خودرو سمند به سفارش گروه صنعتی ایران‌خودرو تولید خواهد کرد؛ این اقدام در راستای اجرای فرامین مقام معظم رهبری و نام‌گذاری سال ۹۶ به عنوان اقتصاد مقاومتی؛ تولید و اشتغال انجام شده است.

هشدار سیف به مردم

سود بالا نشانه ورشکستگی است

● **ایسنا:** رئیس کل بانک مرکزی با اشاره به اینکه بانک‌ها و مؤسساتی که سود بالاتری نسبت به سایر بانک‌ها می‌دهند، در حال ورشکستگی هستند، تأکید کرد: اینها سود بیشتری می‌دهند تا زمان بخرند. ولی‌الله سیف جمعه‌شب در یک گفت‌وگوی کوتاه خبری با تأکید بر اینکه مردم فریب نرخ‌های بالای سود برخی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری را نخورند، عنوان کرد که بانک‌ها و مؤسساتی که سود بالاتری می‌دهند، نهادهای در حال ورشکستگی هستند که سود بیشتر می‌دهند تا زمان بخرند. وی تأکید کرد: سود بالا هزینه خطری است که سپرده‌گذار پذیرفته است.

